

JESTEŚMY NAJLEPSI W KRAJU!

Projekty unijne w województwie opolskim to:

506 kilometrów nowych i zmodernizowanych dróg

226 skanalizowanych miejscowości

188 kilometrów ścieżek rowerowych

93 nowe autobusy

187 nowych placów zabaw

952 wsparte przedsiębiorstwa

420 dofinansowanych szkół

214 wspartych przedszkoli

mieszkańców najważniejszy jest efekt realizowanych inwestycji

– podkreśla marszałek. – Nasi mieszkańcy doceniają poprawę dostępu do infrastruktury. Ważne są inwestycje drogowe, uzbrojenie terenów inwestycyjnych, poprawa komunikacji i przedsięwzięcia w poprawę jakości powietrza i środowiska, inwestycje w ochronie zdrowia i edukacji. –

Ale nie byłoby tych efektów bez współpracy wszystkich beneficjentów. Bez ich pomysłowości, pracy i zaangażowania nie moglibyśmy osiągnąć tak odczuwalnych zmian – dodaje Andrzej Buła.

Podpisane umowy na dofinansowania unijne sięgnęły w regionalnym programie ponad 2,8 mld złotych. Ale przecież to nie koniec - składane są kolejne projekty, które są oceniane, wybierane, podpisywane są umowy. Efektów zatem będzie jeszcze więcej. A korzystać z nich będziemy wszyscy.

Violetta Ruszczewska

Opolskie potrafiło i potrafi najlepiej wydawać unijne pieniądze na rozwój – tak oceniają eksperci, ale to również widać w liczbach i systematycznie ogłaszanych rankingach.

Tak również napisali autorzy Specjalnego Raportu Regionalnego, który powstał dzięki wsparciu Komisji Europejskiej. „Województwo opolskie, jak mało który region w Polsce, docenia możliwości, jakie dają fundusze europejskie. Środki te wydawane są na poprawę życia mieszkańców oraz budowanie konkurencyjnej miejscowej gospodarki w tempie, którego inne województwa mogą pozazdrościć” – piszą autorzy raportu. Potwierdza to Christopher Todd, dyrektor wydziału ds. Polski

w Dyrekcji Generalnej ds. Polityki Regionalnej i Miejskiej w Komisji Europejskiej. – Opolskie bardzo dobrze wydaje pieniądze w ramach polityki spójności - na rozwój regionu, wspieranie biznesu, na organizację miejsc pracy, na innowacje, na badania i rozwój – chwalił nasz region na Konwencie Marszałków RP.

Ponad 100% dla Opolszczyzny

Latem tego roku, jako pierwsze województwo w Polsce, ostatecznie zamknęliśmy unijne programy z lat 2007-2013. Wykorzystaliśmy ponad 100 procent dotacji przyznanych na ten okres, a wszyscy mieszkańcy korzystają dziś z ich efektów. – Ponad sto procent, bo przypominam, że w roku 2011 otrzymaliśmy bonus za to, że jesteśmy prymusami w sprawnym i efektywnym korzystaniu z unijnych funduszy

– przypomina marszałek Andrzej Buła. To było dodatkowe 117 milionów euro, czyli niemal 20% więcej niż pierwotnie przyznane dotacje. - Tempo pracy samorządu województwa, umiejętność współpracy z wnioskodawcami oraz poprawność działań pod względem prawnym sprawiły, że powierzone nam pieniądze w pełni zainwestowaliśmy w rozwój województwa – dodaje marszałek i przypomina, że to zasługa zarówno zarządów województwa ostatnich kadencji, jak i pracowników urzędu marszałkowskiego. Bo to przecież urzędy marszałkowskie koordynują realizację regionalnych programów operacyjnych, finansowanych z UE.

Realne efekty dla każdego

W realizacji obecnego programu regionalnego, tego na lata

2014-2020, też jesteśmy najlepsimi, a przecież pieniędzy do wydania mamy zdecydowanie więcej. Otrzymaliśmy na te lata ponad 4 miliardy złotych, a już ponad 2 miliardy 800 milionów zostały podzielone na projekty w całym województwie.

Dobrze wykorzystujemy powierzone nam pieniądze, ale najważniejsze są realne efekty tych programów, widoczne w każdym powiecie i w każdej gminie. To one podnoszą jakość życia mieszkańców, poprawiają warunki prowadzenia działalności gospodarczej czy też zwiększają atrakcyjność turystyczną. – Dla

Powiat kędzierzyńsko-kozielski

1,56 miliarda zł w projektach unijnych!

Troszczymy się o zdrowie i bezpieczeństwo

Dbając o poprawę warunków leczenia i o profilaktykę zdrowia, myślimy perspektywnie. Bo ważne jest nie tylko to, co się uda zrobić w tej kadencji, ale to, jak to wpłynie na kondycję naszego zdrowia w przyszłości – mówi wicemarszałek województwa Roman Kolek.

Kędzierzyńsko-kozielski szpital wzbogaci się m. in. o nowoczesny blok operacyjny

- Urząd marszałkowski ma unijne pieniądze nie tylko na szpitale wojewódzkie, ale również powiatowe. Jak są one dzielone?

Jako odpowiedzialni gospodarze regionu wiemy doskonale, że pacjenci korzystają z usług zdrowotnych blisko miejsca zamieszkania. Dlatego niezwykle ważna jest poprawa warunków leczenia i diagnostyki tam, gdzie pacjent chce się leczyć – czyli bardzo często w szpitalach powiatowych. Wszystkie te szpitale traktujemy bardzo uczciwie – pieniądze przyznajemy według ściśle określonych kryteriów, które wynikają z tzw. priorytetów zdrowotnych. To one są podstawą inwestycji w placówkach ochrony zdrowia.

- A zatem na co przede wszystkim przeznaczane są fundusze unijne w tej dziedzinie?

Najważniejsze są inwestycje związane z ratowaniem życia i zdrowia, z poprawą jakości opieki ginekologicznej, położniczej i opieki nad najmłodszymi dziećmi. Ale także - z uwagi na starzenie się społeczeństwa – inwestycje dotyczące opieki medycznej nad osobami starszymi i niepełnosprawnymi. Mamy

pieniądze nie tylko na inwestycje, ale również na programy profilaktyczne. Dbamy o to, aby edukacja zdrowotna była na jak najwyższym poziomie, wspieramy kobiety w ciąży, młode mamy i dzieci do drugiego roku życia – oferujemy im bezpłatną opiekę, badania, szczepienia. Jest także bardzo ważny program przeciwdziałania nadwadze i otyłości. Pieniądze, które mamy na te cele, w kapitalny sposób dają szansę na poprawę jakości opieki. I, co ważne, podejmując i finansując te inicjatywy, myślimy o tym, jakie będą ich skutki w przyszłości. W samorządzie często podejmuje się działania krótkoterminowe, związane z kadencyjnością. A my myślimy o zdrowiu naszych mieszkańców za wiele, wiele lat. Jako lekarz wiem, że to dobry sposób patrzenia na służbę zdrowia.

- Były obawy, że tych pieniędzy na inwestycje może być niewiele...

Rzeczywiście, mieliśmy obawy, że z pieniędzy na poprawę warunków leczenia nie będą mogły skorzystać wszystkie szpitale. Na szczęście udało znaleźć oszczędności, aby placówki medyczne w całym regionie mogły

podnieść standard warunków leczenia, jakości sprzętu, a tym samym i oferty dla pacjentów. Już dziś na wsparcie inwestycji w opolskich placówkach ochrony zdrowia wydaliśmy ponad 106 milionów złotych, a będą jeszcze dodatkowe pieniądze, które pozwolą na ogłoszenie kolejnych konkursów i przyczynią się do lepszych warunków leczenia.

- A jak szpitale powiatowe korzystają z tych możliwości?

Całkiem dobrze. Tzw. wkłady własne na projekty zapewniają samorządy powiatowe i robią to

bardzo chętnie, co nas bardzo cieszy. A same projekty wynikają z potrzeb szpitali i są zgodne ze wspomnianymi przeze mnie priorytetami – czyli dotyczą przede wszystkim inwestowania na oddziałach ginekologiczno-położniczych, pediatrycznych, intensywnej terapii, diagnostyki i jakości leczenia chorób cywilizacyjnych oraz leczenia osób z niepełnosprawnościami i starszych. Przykładem takich inwestycji są projekty szpitala w Kędzierzynie-Koźlu. Dzięki unijnej pomocy poprawiła się tu diagnostyka obrazowa i ultrasonogra-

ficzna, będzie wyremontowany blok operacyjny oraz oddział anestezjologii i intensywnej terapii. Będzie tam nie tylko sprzęt nowej generacji, ale i więcej miejsc na oddziale, który podnosi bezpieczeństwo i ratuje życie i zdrowie. Cieszą także inwestycje na oddziale neonatologii i położniczym.

130 855
milionów zł dla szpitali
w regionie w latach
2014-2020

Inwestycje z unijnych programów regionalnych w szpitalu w Kędzierzynie – Koźlu w latach 2007-2018

7 projektów o wartości ponad 24,6 miliona złotych

- **2** aparaty RTG
- **5** aparatów USG
- aparat endoskopowy
- aparat EKG
- **25** kardiomonitorów
- **3** defibrylatory
- **6** respiratorów
- **2** aparaty do znieczulania
- przebudowa oddziału anestezjologii i intensywnej terapii
- wprowadzenie e-usług

Ważny głos mieszkańców

W 2017 roku samorząd województwa opolskiego zrealizował po raz pierwszy Marszałkowski Budżet Obywatelski – po to, by mieszkańcy województwa mieli jak największy wpływ na to, co dzieje się w regionie.

**Marszałkowski
Budżet Obywatelski**

W budżecie województwa 3 miliony złotych przeznaczono na realizację pomysłów, zgłaszanych przez mieszkańców regionu. Pomysł mógł zgłosić każdy mieszkaniec województwa, który ukończył 16 lat. Nie musiało stać za nim stowarzyszenie czy fundacja, nie musiał mieć księgowej – wystarczyło zebrać okre-

śloną liczbę podpisów, wspierających pomysł. Jeśli projekt uzyskał w głosowaniu poparcie mieszkańców, to urząd marszałkowski go realizował i rozliczał. Dzięki Marszałkowskiemu Budżetowi Obywatelskiemu zrealizowano wiele ciekawych inicjatyw - z zakresu kultury, edukacji, sportu, zdrowia, turystyki.

- **223 000** osób wzięło udział w głosowaniach dwóch edycji Marszałkowskiego Budżetu Obywatelskiego
- mieszkańcy województwa głosowali w dwóch edycjach na **217** projektów
- co roku **3 000 000** złotych na realizację **25** projektów w całym regionie, zgłoszonych przez mieszkańców

Pozostanie świadomość ekologiczna

W sprzątkaniu Odry i Kłodnicy wzięło udział niemal 200 osób. Fot. Rafał Pulkowski/lokalna24

Projekt likwidacji dzikich wysypisk wzdłuż brzegów Odry i Kłodnicy to jedyny projekt ekologiczny, realizowany w ramach pierwszej edycji Marszałkowskiego Budżetu Obywatelskiego. W czyszczeniu rzeki wzięło udział blisko 200 osób.

Choć akcje sprzątkowania brzegów Odry były prowadzone od wielu lat, to właśnie Marszałkowski Budżet Obywatelski umożliwił przedsięwzięcie na tak dużą skalę. – Wcześniej robiliśmy to przy pomocy kajaków usuwając takie przedmioty jak butelki, styropian itp. W rzece zalegają opony, różne sprzęty AGD. Dzięki pieniądzązom Marszałkowskiego Budże-

tu Obywatelskiego udało się nam zwiększyć liczbę łodzi, popłynęła również barka, co pozwoliło na gruntowne posprzątkanie – wyjaśnia Bronisław Piróg, jeden z liderów projektu ze Stowarzyszenia Załóg Pływadeł „Rzeki Dzielą – Odra łączy”. Jak przyznaje z satysfakcją, oddźwięk akcji był ogromny. – Dołączyła do nas masa ludzi. Przewidzieliśmy jeden kontener na śmieci, a zebraliśmy aż trzy. Wymagało to od nas wygospodarowania dodatkowych pieniędzy – dodaje.

Inni zazdroszczą

Akcja była ciekawie rozpropagowana. Do sprzątkowania przystąpiło wielu dorosłych i co ważne, również dzieci i młodzież. Formuła festynu i jego bogaty program artystyczny, dobra muzyka sprawiły, że przystań „Szkwał” tętni-

ła życiem. – Do dzisiaj się o tym mówi. Jak pływam po Odrze, często słyszę, że jest potrzeba posprzątkania odcinka po śląskiej stronie rzeki od Raciborza po Przewóz. Inni nam zazdroszczą tego, co zrobiliśmy. A dzieci zapamiętały ważne informacje, dzięki towarzyszącym akcjom zbierania baterii, puszek, nakrętek, które można było wymienić na sadzonki kwiatów – opowiada Bronisław Piróg.

Działania na wyobraźnię

W powiecie, w wyznaczonych miejscach, zamontowano tablice edukacyjne informujące o prawidłowym postępowaniu z odpadami. Jak wyjaśnia Bronisław Piróg, działają one na wyobraźnię i pokazują, jak długo rozkładają się śmieci w środowisku. – Wójtowie zasugerowali, żeby tablice

**Andrzej Sałacki,
radny województwa
opolskiego:**

- Odra jest częścią Opolszczyzny w zarówno rozumieniu gospodarczym, rekreacyjnym, jak i transportowym. Akcja sprzątkowania to jeden z bardzo potrzebnych elementów, skupionych wokół rzeki. Już teraz mamy dużą, odrzańską imprezę z tradycjami – Pływadła, czy poprzedzające je coroczne akcje porządkowania brzegów. Marszałek województwa An-

drzej Buła widzi w niej szansę rozwoju, a elementem naszej pracy w sejmiku jest deklaracja odrzańska pomiędzy województwami śląskim i opolskim. To duża, przyszłościowa rzecz, zarówno pod względem turystycznym, ale i gospodarczym. Wzdłuż Odry budowane są ścieżki rowerowe, organizowane są spływy. Wzdłuż opolskiego odcinka Odry znajdują się porty, stocznie, np. w Kędzierzynie – Koźlu. W Koźlu znajduje się elektrownia wodna oraz druga w Polsce szkoła żeglugi śródlądowej. Wszystko to będzie miało za chwilę wymiar współpracy gospodarczej. To cały kompleks i łańcuch idei odrzańskich, wokół których tworzy się bardzo pozytywny klimat i mnóstwo ciekawych pomysłów.

postawić przy świetlicach. Pokazują one nie tylko, jak segregować odpady, ale ile śmieci się rozkładają.

Jest jeszcze dużo do zrobienia

O czystość rzeki trzeba dbać cały czas. Śmieci zostawiają czasem wędkarze, kiedyś zdarzało się, że ktoś przyjeżdżał traktorem i wyrzucał śmieci na brzegu rzeki. - Nie widać już na szczęście, żeby ktoś się odważył zanieczyszczać tereny rzek – przyzna-

je rozmówca. Ta impreza jego zdaniem wzmocniła efekt wieloletniej pracy na rzecz zachowania czystości Odry, stając się jednym z większych wydarzeń na kędzierzyńskim odcinku tej rzeki. Przy okazji udało się oczyścić Kłodnicę, która nigdy wcześniej nie była sprząkana. Została ona dopuszczona do ruchu turystycznego, a były w niej duże sprzęty AGD, jak np. pralki, ale również bojłery, stare kosiarki, opony czy nawet tapczany.

Karolina Kondracka

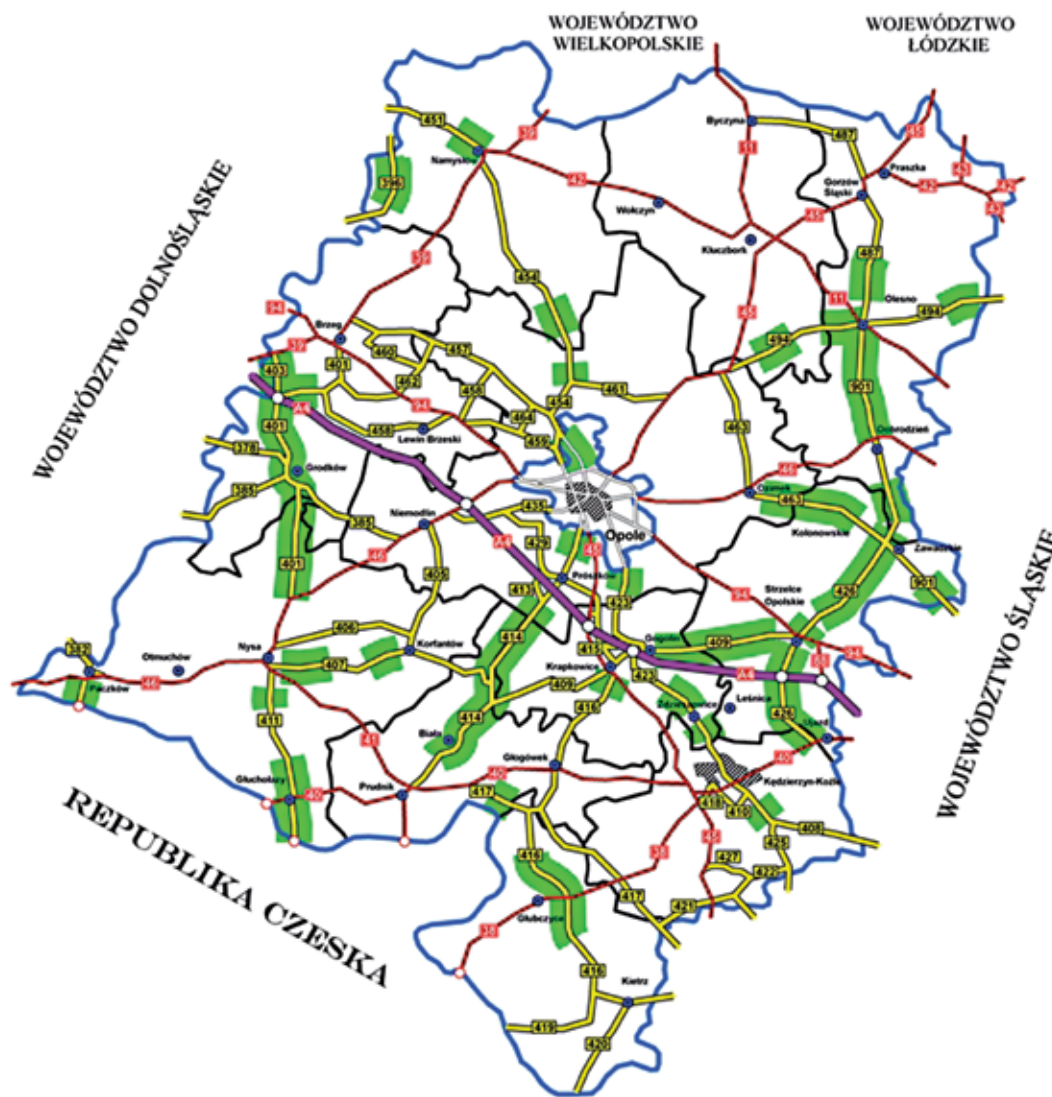
Nowoczesny transport i tereny inwestycyjne

Nowoczesne autobusy, informacja pasażerska w Kędzierzynie-Koźlu. Inwestycje te otrzymały dofinansowanie w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego. W lutym tego roku podpisano niezbędne dokumenty. W przyszłym roku autobusy wyjadą na ulice miasta.

Niemal 9 925 000 zł dofinansowania unijnego przekazał Urząd Marszałkowski Województwa Opolskiego subregionowi kędzierzyńsko-kozielskiemu na projekt, który pozwoli m.in. na zakup 19 autobusów. Usprawnią one komunikację w powiecie kędzierzyńsko-kozielskim i strzeleckim. W Kędzierzynie-Koźlu pojawią się 4 autobusy, w tym jeden hybrydowy. PKS w Strzelcach Opolskich unowocześni się o 15 pojazdów.

Obecnie, jak informuje Joanna Koziańska-Kiziak, prezes MZK w Kędzierzynie, autobusy są już zamówione i produkowane. W mieście powstanie system inteligentnej komunikacji miejskiej. – Będzie 10 elektronicznych tablic, na których będą wyświetlane informacje o przyjeździe autobusu, jego opóźnieniu czy zmianie trasy – mówi prezes MZK. Nowością ma być również e-portmonetka, która umożliwi elektroniczne doładowanie biletu miesięcznego i zakup biletu jednorazowego. Aplikacja pomoże nie tylko pasażerom, ale również kontrolerom. Autobusy, podobnie jak w przypadku PKS, zostaną wyposażone w wifi, będą ekologiczne, a komfort przejazdu będzie wysoki. Jeden z nich będzie pierwszym autobusem hybrydowym zakupionym przez Kędzierzyn-Koźle.

Projekt będzie kosztował w sumie 18 768 700 złotych. Marszałek województwa opolskiego Andrzej Buła przypomina, że ta umowa, to część większego programu. - Kupujemy dla województwa opolskiego ponad 100 autobusów. Przypomnę, że 4 lata temu wynegocjowaliśmy 60 au-

Inwestycje na drogach wojewódzkich na Opolszczyźnie w latach 2014 – 2018.

Wszystkie drogi wojewódzkie zaznaczono na mapie kolorem żółtym.

Kolor zielony to odcinki tych dróg, które w ostatnich latach całkowicie przebudowano bądź wyremontowano.

powiat kędzierzyńsko-kozielski

25
nowych autobusów

powiat kędzierzyńsko-kozielski

22km
ścieżek rowerowych

powiat kędzierzyńsko-kozielski

38,95km
przebudowanych dróg

powiat kędzierzyńsko-kozielski

19
skanalizowanych miejscowości

Źródło: Zarząd Dróg Wojewódzkich w Opolu

tobusów dla Opola i aglomeracji opolskiej. Ochrona środowiska i zachęcenie mieszkańców do przesiadania się z samochodów do komunikacji miejskiej to nasze cele – mówi marszałek Buła. Sabina Nowosielska, prezydent Kędzierzyna-Koźla podkreśla, że nowoczesny transport, to walka ze smogiem i zanieczyszczeniem środowiska. - Autobusy usprawnią transport, znacząco pomagają mieszkańcom w przemieszczeniu się, a im jest on sprawniejszy, tym większa do tego zachęta – dodaje. Szacuje się, że dzięki nowoczesnym autobusom roczny spadek emisji gazów cieplarnianych wyniesie 19,31 ton równoważnika CO2.

Piotr Wrona

Umowa na ten duży projekt została podpisana w lutym tego roku

Ruch na drogach w powiecie kędzierzyńsko-kozielskim

Przemysłowe serce regionu, jakim jest powiat kędzierzyńsko-kozielski, posiada gęstą sieć dróg krajowych i wojewódzkich. W ostatnich latach wiele się na tych drogach dzieje, także dzięki funduszom unijnym.

Wybudowana obwodnica w ciągu drogi krajowej nr 40 odciąża nieco ruch na kierunku wschód-zachód, ale potrzebna jest kontynuacja tej inwestycji, aż do granicy z województwem śląskim. O to usilnie zabiegają władze województwa. Decyzja w tej sprawie jest oczywiście w rękach Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad oraz Ministerstwa Infrastruktury. Samorząd województwa zajmuje się bezpośrednio drogami wojewódzkimi.

Coraz bezpieczniej na drogach

Województwo opolskie gruntownie zmodernizowało drogę wojewódzką nr 426 łączącą Kędzierzyn-Koźle ze Strzelcami Opolskimi, jak i węzłem autostrady A4 Kędzierzyn-Koźle (dawniej Olszowa). Głównym zadaniem tej modernizacji było bezpieczne połączenie strategicznych traktów komunikacyjnych – ważnej dla województwa

Rondo przy węźle autostradowym Kędzierzyn-Koźle znacząco ułatwiło dojazd do autostrady A4

drogi wojewódzkiej z autostradą A4 i drogą gminną do Strefy Aktywności Gospodarczej gminy Ujazd. Ostatnim elementem długoletniej modernizacji tej drogi było oddane w grudniu 2017 roku rondo w Olszowej. Zostało ono wybudowane w ciągu trzech miesięcy. Całość prac kosztowała ponad 7,2 miliona złotych. Rozpoczęto również kompleksową przebudowę drogi nr 408, która charakteryzuje się dużym natężeniem ruchu – obliczono, że przy wjeździe do miasta przejeżdża przez nią ponad 9000 pojazdów na dobę. Wiele inwestycji zrealizowano także w gminie Bierawa na drodze wojewódzkiej nr 425. Znaczące inwestycje

zostały zrealizowane na drodze wojewódzkiej nr 421 w okolicach miejscowości Szczyty – Witosławice – Dzielawy. Ich koszt to około 5 mln złotych.

Modernizacje dzięki dobrej współpracy

W ostatnich latach władze województwa podjęły efektywną współpracę z władzami samego Kędzierzyna-Koźla. Ponad 2 400 000 zł wyniósł koszt prac na drogach wojewódzkich, które wspólnie realizowały samorząd województwa z samorządem Kędzierzyna-Koźla. Marszałek województwa opolskiego Andrzej Buła we współpracy

z prezydent miasta Kędzierzyna-Koźla Sabiną Nowosielską przeprowadził w roku 2017 przebudowę ulicy Kłodnickiej w ciągu drogi wojewódzkiej nr 423, w najbardziej newralgicznych i wymagających wykonania gruntownych zmian miejscach. Te działania to m.in. efekt zgłoszeń i informacji przekazywanych przez mieszkańców, którzy wskazywali potrzeby zmian w miejscach szczególnie ważnych dla lokalnej społeczności. Inwestycje przede wszystkim poprawiły bezpieczeństwo wszystkich użytkowników dróg

oraz zapewniają płynność ruchu na terenie miasta Kędzierzyn-Koźle.

W celu poprawy bezpieczeństwa pieszych, zwłaszcza zaś dzieci z Publicznej Szkoły Podstawowej nr 15, w obrębie skrzyżowania ul. Kłodnickiej z ul. K. Szymanowskiego oraz ul. Kłodnickiej z ul. Kłosową wybudowano przejścia dla pieszych, wyposażone w sygnalizację świetlną wzbudzaną przez pieszych. W ramach tej inwestycji przebudowano chodniki oraz zamontowano płyty integracyjne, ułatwiające korzystanie z przejść osobą niepełnosprawną. Ponadto zmodernizowano geometrię tych skrzyżowań oraz wymieniono nawierzchnię jezdni. Także w ciągu ul. Kłodnickiej przebudowano odcinek o długości około 900 metrów - od nowego włączenia ul. Elewatorowej (budowany przez K.Koźle) w kierunku Krapkowic. Zdanie to objęło modernizację jezdni drogi 423 oraz przebudowę skrzyżowania z drogą powiatową w kierunku Leśnicy.

Kolejną inwestycją było wybudowanie nowej ścieżki pieszo-rowerowej wzdłuż drogi wojewódzkiej nr 418, czyli ul. Głębczyckiej, na długości 800 m, która poprawiła bezpieczeństwo mieszkańców i użytkowników tej części miasta.

Jak zmieniają się drogi wojewódzkie na Opolszczyźnie?

Rok	Ile pieniędzy wydaliśmy?	Ile kilometrów dróg przebudowano i wybudowano?
2013	74 537 781 zł	27,93 km
2014	97 316 297 zł	14,99 km
2015	59 726 457 zł	10,00 km
2016	154 802 018 zł	11,04 km
2017	144 547 841 zł	31,04 km
2018	216 163 034 zł	50,03 km
RAZEM	747 093 428 zł	145,3 km

Szymon Ogłaza,
członek zarządu
województwa
opolskiego

– Dobre drogi to m.in. podnieście atrakcyjności ekonomicznej województwa i najbliższych terenów inwestycyjnych. Tak dzieje się np. przy drodze 426, gdzie już dziś ulokowało się kilka firm, a dzięki lepszemu dojazdowi jest szansa na za-

interesowanie kolejnych. Poprawa jakości i bezpieczeństwa na drogach na pewno przyczyniają się do większego ruchu pojazdów.

Tak staramy się planować remonty dróg wojewódzkich, aby były one kompleksowe. Oprócz remontu drogi zazwyczaj budowana jest ścieżka pieszo-rowerowa, zatoki autobusowe. Często przejścia dla pieszych są tak projektowane, aby uwzględniały potrzeby osób poruszających się na wózkach inwalidzkich. W miejscowościach montujemy oświetlenie uliczne. Wszystko po to, żeby każdy użytkownik drogi, także pieszy, czuł się bezpiecznie.

Znakomicie przygotowani do pracy

12 tysięcy uczniów z województwa korzysta z innowacyjnych rozwiązań, dzięki którym przygotowują się do przyszłego zawodu. Symulator mostka nawigacyjnego czy nowe łodzie to jedynie część urządzeń zakupionych do szkolnych pracowni zawodowych.

Ponad 30 milionów złotych - tyle pieniędzy wydano na wyposażenie i modernizację pracowni i sal kształcenia zawodowego w ramach unijnego projektu, którego liderem jest samorząd województwa. – Jego najważniejszym celem jest zbliżenie środowiska szkół zawodowych w naszym regionie do lokalnego biznesu, który w naturalny sposób szuka kadry wśród wychowanków szkół przygotowujących do zawodu – mówi marszałek województwa opolskiego Andrzej Buła.

Dzięki projektowi „Wsparcie kształcenia zawodowego w klu-

Symulator mostka nawigacyjnego w Zespole Szkół Żeglugi Śródlądowej pozwala uczniom na ćwiczenia sytuacji, które mogą się wydarzyć w rzeczywistości

czowych dla regionu branżach” uczniowie są przygotowani do odnalezienia swojego miejsca w karierze zawodowej. – Połączenie wiedzy teoretycznej z praktyczną daje niewymierne korzyści. Uczniowie pracują na takich urządzeniach, jakie w przyszłości znajdą w swoim miejscu pracy – dodaje marszałek.

Z takiego rozwiązania zado-

wolony jest Grzegorz Nadolski, opiekun praktyk z Zespołu Szkół Żeglugi Śródlądowej z Kędzierzyna-Koźła. W ramach projektu dokonano doposażenia i remontu pracowni, zakupiono sprzęt komputerowy, urządzenia do nawigacji oraz łodzie. – Symulator mostka nawigacyjnego pozwala uczniom doświadczyć realnych sytuacji na mostku kapitańskim. Zaprogramowane są nie tylko

różne statki, ale również porty. Dzięki temu ćwiczymy wiele sytuacji, które mogą się rzeczywiście wydarzyć. Są tutaj również przyrządy nawigacyjne, radary, elektroniczne mapy – tłumaczy Grzegorz Nadolski. Podkreśla, że zajęcia na realnym statku byłyby bardzo kosztowne.

W ramach projektu kupione zostały również łodzie typu „de-zeta”. – Najczęściej korzystają

powiat
kędzierzyńsko-kozielski

41
wspartych szkół

powiat
kędzierzyńsko-kozielski

1500
dzieci korzystających
z dodatkowych zajęć

z nich uczniowie pierwszych klas, którzy uczą się zasad pływania i manewrowania. Tutaj jest rzeczywisty kontakt z wodą - dodaje.

W ramach projektu doposażone zostały pracownie przygotowujące do zawodów w branżach określonych jako strategiczne dla rozwoju regionu. To przede wszystkim branża maszynowa, budowlana, usług medycznych i rehabilitacji, chemiczna, rolno-spożywcza oraz transport i logistyka.

Piotr Wrona

Bierawa inwestuje w sport i oświatę

Stara Kuźnia, Solarnia, Stare-Koźle, to tylko kilka miejscowości w gminie Bierawa, w których budowane są boiska i remontowane sale gimnastyczne. Tutaj stawia się na sport i rekreację. Niemniej ważne jest doposażenie szkół i wydłużenie opieki w przedszkolach.

Budowa boiska w Starej Kuźni w gminie Bierawa powinna zakończyć się z końcem listopada tego roku. Wójt Krzysztof Ficoń systematycznie od kilku lat remontuje obiekty sportowe, unowocześnia boiska i sale gimnastyczne. Część z tych inwestycji została doposażona z funduszy unijnych. Dzięki ciekawym pomysłom gminy z nowego sprzętu korzystają m.in. uczniowie szkół w Solarni, Bierawie, Starym Koźlu,

W ramach „Szkoły eksperymentów i doświadczeń” bardzo ciekawe był zajęcia z robotyki – fot. UG Bierawa

Starej Kuźni czy Dziergowicach, a przedszkola w Kotlewni i Lubieszowie. Utworzono również nowoczesne centra rekreacji w Ortowicach, Bierawie i Dziergowicach.

– Przez ostatnie lata wybudowaliśmy boiska w Solarni i Starym Koźlu. Każda z naszych szkół ma salę gimnastyczną. Przyjeliśmy także wspólnie założenia, że kiedy z tych obiektów nie korzystają uczniowie, otwarte są one dla wszystkich mieszkańców – dodaje wójt.

Gmina wykorzystuje również

pieniądze unijne na wyposażenie pracowni. – Teraz stawiamy na podwyższenie standardu nauczania. Zależy nam nie tylko na doposażeniu szkół w nowoczesny sprzęt, ale również praktyczną naukę uczniów, którzy mogą np. wyjeżdżać za granicę. Odwiedzili oni np. Anglię czy Hiszpanię. Z unijnych dotacji doposażone zostały m.in. pracownie fizyki, chemii czy matematyki – mówi Krzysztof Ficoń.

Piotr Wrona

Duże projekty małej gminy

Gimnazjum innowacji - 599 747 zł

- 132 uczniów wzięło udział w dodatkowych zajęciach
- szkoły zostały doposażone w pomoce dydaktyczne, m.in. mobilne laboratorium
- uczniowie za granicą uczestniczyli w warsztatach i targach edukacji

Szansa dla przedszkolaka - 655 243 zł

- wzięło w nim udział ponad 200 przedszkolaków i 24 nauczycieli
- wydłużono godziny pracy wszystkich oddziałów i wprowadzono atrakcyjne zajęcia dodatkowe
- każde przedszkole zyskało pomoce dydaktyczne oraz sprzęt audiowizualny.

Szkoła eksperymentów i doświadczeń - 713 676 zł

- dodatkowe zajęcia z przedmiotów ścisłych, humanistycznych, języków obcych, ale także korygujące wady postawy w szkołach w gminie
- pomoce dydaktyczne oraz sprzęt audiowizualny w gminie

Kozielski zamek powstaje z ruin

Prace przy renowacji i budowie idą pełną parą

Trwają zaawansowane prace budowlane przy renowacji zabytkowego kompleksu zamkowego. Umowa z urzędem marszałkowskim na to zadanie została podpisana w sierpniu 2017 roku.

Projekt wart jest niemal pięć milionów złotych, a dotacja unijna w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego to prawie 3,2 mln zł. – Ta inwestycja sprawi, że niszczący zabytek zostanie wyremontowany i stanie się miejscem doświadczania historii – mówi marszałek Andrzej Buła. Prezydent Sabina Nowosielska dodaje, że dzięki pieniądzą zaniebany przez lata zamek będzie powoli odzyskiwał blask. – To początek, a nasze plany są o wiele szersze, ale od czegoś trzeba zacząć – wyjaśniała, podpisując w ubiegłym roku umowę.

Prace idą pełną parą

Prace budowlane są już zaawansowane. Obiekt murywany znajdujący się pośrodku dziedzińca na wzgórzu zamkowym to ruiny wieży mieszkalno-obronnej. To najstarsze ruiny świeckie na Śląsku Opolskim.

– Wykonawca jest obecnie na etapie budowy posadzki w piwnicach, adaptowanych na cele muzealne. Obok powstaje pomieszczenie, które będzie ukryte pod płytą dziedzińca. W tej chwili trwają ostatnie przygotowania do zalania betonem konstrukcji tej płyty. Piwnice są już praktycznie na ukończeniu, wykonane zostały izolacje wodne, termiczne i całkowity remont ceglanych sklepień – cegła po cegle zostały one zrekonstruowane. Wiele z nich było uszkodzonych, a te w lepszym stanie zostały zakonserwowane, zabezpieczone i zaimpregnowane. Układana jest instalacja elektryczna w podłodze i będzie wykonywana posadzka – wyjaśnia Bolesław Bezeg, dyrektor kędzierzyńskiego muzeum. Jak przewiduje, w listopadzie pojawią się tam meble, zakupiony zostanie sprzęt komputerowy, wyposażenie elektroniczne i repliki do użytku na lekcjach muzealnych. Całość inwestycji powinna zakończyć się do końca I kwartału 2019 r.

Muzealia zyskają nowe życie

Odnowione zostały cztery modelitewniki z przełomu XIX i XX wieku, dwie niemal naturalnej wielkości barokowe rzeźby św. Pawła oraz św. Jana Chrzcici-

ciela. Zniszczone przez korniki, zostały częściowo zrekonstruowane, uzupełniono fragmenty twarzy i palców. Odtworzona została warstwa polityry, aby zapobiec dalszym uszkodzeniom. To profesjonalna konserwacja, która sprawi, że rzeźby nie stracą wizualnie ducha czasu. Konserwację przeszło również kilka sztuk białej broni oraz XIX-wieczna niemieckojęzyczna tablica z nazwą miejscowości Steblów.

W planach dalsze prace

– To kompleksowa i pierwsza tak duża inwestycja w zabytki w Kędzierzynie – Koźlu od wielu lat. Ogromna zmiana ja-

kościowa w stosunku do tego, co było wcześniej – przyznaje z zadowoleniem Bolesław Bezeg. Projekt – jak wyjaśnia – obejmuje skrzydło południowe zamku, czyli piwnice i dziedzińiec z reliktem najstarszej budowli świeckiej w województwie opolskim. Dziedzińiec powstający nad reliktem był kiedyś ziemnym klepiskiem. Po wylaniu betonowej konstrukcji sklepienia zostanie odtworzony z zastosowaniem łamanych kamieni polnych. W tej chwili wykonawca zwiózł już materiał – kamienie, które zostaną wyselekcjonowane i wykorzystane na dziedzińcu. Projekt nie obejmuje natomiast lamusa stanowiącego wschodnie skrzydło

Piwnice adaptowane są na cele muzealne

powiat
kędzierzyńsko-kozielski

27
nowych placów
zabaw

powiat
kędzierzyńsko-kozielski

25
wspartych
przedszkoli

zamku, przylegającego do pomieszczeń, które powstają. Został on jednak odstępiony i należy zabezpieczyć, a jego fundamenty zostały wzmocnione ławą betonową. To jednak inwestycja pozaprojektowa. Warto zaznaczyć, że sklepienie piwnice zostało tak wzmocnione, że w przyszłości możliwe będzie odbudowanie na nich budynku skrzydła południowego.

Wokół zamku zakwitnie życie kulturalne

Miejsce stwarza ogromne możliwości dla kultury. – W zaadaptowanych piwnicach powstanie sala koncertowo-konferencyjna na 60 miejsc. Przy naszym pięknie wyremontowanym murze południowym zamku górnego mamy naturalne zagłębienie terenu i chcemy wykorzystać je jako mały amfiteatr – wyjaśnia Bolesław Bezeg.

Do niedawna niewiele osób wiedziało o kozielskim zamku. W roku 2010 odbudowano wieżę widokową w jego południowo – wschodnim narożniku. – Zamek dopiero wtedy się ukazał. Nie każdy wiedział, że to XIV-wieczny mur obronny. Dopiero wieża sprawiła, że zaczął wyglądać jak zamek. Najstarsze fragmenty reliktu muru datowane są na rok 1241 lub wcześniej – wyjaśnia dyrektor Muzeum Ziemi Kozielskiej.

Karolina Kondracka

WOJEWÓDZTWO TO MIESZKAŃCY

Przez ostatnie lata inwestowaliśmy w mieszkańców i gospodarkę regionu ogromne pieniądze, a wszystko po to, by region się rozwijał, a ludzie chcieli tu żyć i pracować - mówi marszałek województwa opolskiego Andrzej Buła.

- Co w trakcie kończącej się kadencji było największym wyzwaniem dla władz regionu?

Wyzwaniem dla całego regionu jest sytuacja demograficzna w województwie. Dlatego w tej kadencji postawiliśmy na program „Opolskie dla rodziny”. Rozsądne i mądre inwestowanie w ludzi to najlepsza inwestycja w naszą przyszłość, a ten program jest właśnie takim spojrzeniem w przyszłość. To działania na wielu polach: od narodzin, po edukację, rynek pracy aż po politykę senioralną.

- W czym się ta troska o rodzinę i seniorów przejawia?

W programie regionalnym na lata 2014-2020 mamy w sumie 360 milionów euro na działania skierowane bezpośrednio do mieszkańców. Już dziś w ramach tych pieniędzy specjalną opieką objęliśmy ponad 15 tysięcy kobiet w ciąży i młodych ma-

tek, około 9000 dzieci jest bezpłatnie szczepionych przeciwko pneumokokom, powstaje niemal 500 nowych miejsc dla dzieci w niepublicznych żłobkach, 17 domów dla seniorów w różnych miejscowościach, 12000 uczniów szkół zawodowych ma lepsze warunki praktycznej nauki zawodu, powstają nowe miejsca pracy.

Fundusze dają moc

- Wiele z tych działań nie byłoby możliwych bez funduszy unijnych.

Samorząd województwa jest koordynatorem wydatkowania funduszy unijnych w regionie. To niezwykle odpowiedzialne zadanie, bo tylko te pieniądze, które dobrze i szybko zainwestujemy, tutaj zostaną. Mamy powód do dumy – nasz region jest oceniany jako najsprawniej radzący sobie z wydawaniem funduszy, szczególnie tych na poprawę konkurencyjności przedsiębiorstw i atrakcyjności gospodarczej. Opolanie na co dzień korzystają z inwestycji, które powstały w poprzedniej perspektywie finansowej i są realizowane teraz.

- Ile pieniędzy z Unii Europejskiej miała w ostatnich latach Opolszczyzna?

W latach 2014-2020 mamy do zagospodarowania 4 miliardy złotych. Większość tej kwoty już rozdysponowaliśmy. Jednym z naszych priorytetów jest rynek

pracy. Mamy na uwadze zwłaszcza ludzi młodych, bo im jest na starcie najtrudniej. Najważniejsze jest, by młodzi, obojętnie po jakimś etapie nauczania, czuli się potrzebni w firmach, w których podejmują pracę. Uruchomiliśmy więc programy stażowe dla przedsiębiorstw z nastawieniem właśnie na młodych. Już dziś możemy mówić o niezłych efektach, bo około 70 proc. ich uczestników zostaje w zakładach, w których odbywali staże. Atrakcyjna, dobrze płatna praca, to jeden z warunków, by zatrzymać tu młodych.

Rozwoju regionu nie będzie bez rozwoju przedsiębiorczości, dlatego cieszy mnie duża aktywność opolskich firm w konkursach i staraniach o pieniądze unijne.

- Samorząd województwa zainwestował także ogromne pieniądze w infrastrukturę.

Tak, to przede wszystkim wiele kilometrów nowych dróg wojewódzkich, które poprawiły komunikację, zapewniły lepszy dojazd do terenów inwestycyjnych i większe bezpieczeństwo użytkowników dróg. To m.in. wybudowana obwodnica Czarnowąsów, ułatwiająca przede wszystkim dojazd do rozbudowywanej Elektrowni Opole, budowana obecnie obwodnica Malni i Choruli, wiele wyremontowanych czy gruntownie przebudowanych dróg w każdym powiecie.

Sporo zainwestowaliśmy w rozwój komunikacji kolejowej – mamy już siedem nowoczesnych „Impulsów”, które dziś jeżdżą na trasie Kędzierzyn-Koźle – Wrocław. Impulsy to najnowocześniejsze pociągi elektryczne tego typu w Europie. Są nie tylko komfortowe, ale przede wszystkim bezpieczne, a koszt każdego z nich to około 13 miliona złotych.

Wygospodarowaliśmy pieniądze na modernizację linii kolejowej między Opolem a Nysą. Modernizacja już trwa, a dzięki niej czas przejazdu na tej trasie skróci się o prawie połowę i będzie trwał około 50 minut.

Infrastruktura, to wreszcie inwestycje związane z ochroną przeciwpowodziową, czyli kilometry przebudowanych obwałowań od Kędzierzyna-Koźla po Brzeg.

Mieszkańcy współdecydują

- Władze regionu dały mieszkańcom możliwość współdecydowania o tym, na co wydawać pieniądze z budżetu województwa. Jak Pan ocenia tę inicjatywę po pierwszych doświadczeniach?

W tym roku już po raz drugi realizujemy Marszałkowski Budżet Obywatelski. Stoję na stanowisku, że jeśli jest możliwość, by mieszkańcy mogli zdecydować o wydaniu pewnej kwoty z budżetu województwa na swoje pomysły, to trzeba było im ją stworzyć. Byliśmy drugim – po Małopolsce – regionem w kraju, który uruchomił taką możliwość na poziomie województwa.

W pierwszej edycji zainteresowanie mieszkańców naszą propozycją było ogromne. Na 117 zgłoszonych zadań zagłosowało ponad 111 tysięcy osób. W tym roku było podobnie. Dzięki tym głosom wybraliśmy do realizacji bardzo ciekawe i czasem niezwykle potrzebne projekty.

Współpraca to podstawa

- Samorząd województwa ma ściśle określone ustawą zadania, ale to nie znaczy, że skupia się wyłącznie na nich.

W sprawach ważnych dla regionu i mieszkańców wspieramy także inne instytucje. Pomogliśmy finansowo w uruchomieniu

powiat
kędzierzyński-kozielski

dotacje na rozwój

78

przedsiębiorstw

kierunku lekarskiego na Uniwersytecie Opolskim. Najpierw przekazaliśmy 1 milion złotych na przygotowanie dokumentacji niezbędnej do utworzenia tego kierunku. Później Sejmik Województwa Opolskiego jednogłośnie zdecydował o przekazaniu Wojewódzkiego Centrum Medycznego jako darowizny na rzecz Uniwersytetu, by ten mógł przekształcić go w kliniczne centrum medyczne. Wartość tej nieruchomości to 179 milionów złotych. Następnie przekazaliśmy uczelni kolejne 1 milion 880 tysięcy złotych na tzw. wkład własny do projektów wyposażenia Uniwersyteckiego Szpitala Klinicznego. Wierzmy, że to będzie procentować nie tylko rozwojem uczelni, ale całego regionu.

- W regionie stacjonuje już także śmigłowiec Lotniczego Pogotowia Ratunkowego. Był potrzebny?

Oczywiście! Świadczy o tym liczba już niemal tysiąca wykonanych lotów. Dzięki staraniom samorządu województwa od listopada 2016 roku funkcjonuje tymczasowa baza LPR, a już niebawem opolska załoga przeniesie się do nowoczesnej, stałej bazy w Polskiej Nowej Wsi. Na jej budowę przekazaliśmy z budżetu województwa ponad 7,5 miliona złotych.

Region to po prostu jego mieszkańcy i to, co robimy, robimy dla nich. A takie efekty nie byłyby możliwe, gdyby nie dobra współpraca samorządu województwa z wieloma środowiskami – samorządami lokalnymi, instytucjami i organizacjami, a przede wszystkim z samymi mieszkańcami. I za tę codzienną, dobrą współpracę wszystkim bardzo dziękuję.